

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Катерина Щерева

относно дисертация на тема

ВЛИЯНИЕ НА ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕТО ВЪРХУ ПОВЕДЕНИЕТО, СОЦИАЛНОТО И ЕМОЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ ПРИ ДЕЦА С РАС

на

АЛЕКСАНДРОС ПРОЕДРУ

за придобиване на ОНС „Доктор“

научен ръководител: доц. д-р **Маргарита Станкова**

1. Съответствие на процедурата с действащата нормативна уредба

Александрос Проедру е представил всички необходими документи по процедурата за защита на дисертационен труд: автобиография, дисертационен труд и автореферат към него.

2. Общо биографично представяне на кандидата

Александрос Проедру е участвал в голям брой обучения в областта на разстройствата от аутистичния спектър, което показва висока научно-изследователска ангажираност по темата на дисертацията.

3. Данни за дисертацията

Темата на дисертационния труд **„ВЛИЯНИЕ НА ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕТО ВЪРХУ ПОВЕДЕНИЕТО, СОЦИАЛНОТО И ЕМОЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ ПРИ ДЕЦА С РАС“** е актуална и значима, тъй като засяга съвременни и все по актуални проблемни области в обществото като цяло и научното пространство в частност.

Дисертацията е с основно съдържание увод, четири глави, общи заключения, ограничения и препратки към бъдещи изследвания и приноси. Основният текст е в обем от 153 страници и включва 33 таблици. Цитираната литература обхваща 292 заглавия.

Във въведението докторантът обосновава актуалността и научната значимост на темата. Работата прави добро впечатление с това, че още в началото са поставени основните въпроси, добре са представени отделните компоненти от изложението.

Научната обосновка на дисертацията е представена във Втора глава „ТЕОРЕТИЧЕН КОНТЕКСТ“. Разгледана е основната рамка, свързана аутистичния спектър, видовете интервенции, обстойно са представени предимствата на онлайн обучението и в конкретика въздействието му при децата с аутизъм. Изложението е ясно, точно и многомерно. Добре са описани и класификациите, свързани с РАС. Смятам, че дисертацията би спечелила повече, ако беше ограничено пространството, което е отделено за описанието на интервенциите и лечението на РАС, които не са пряко свързани с темата на дисертацията. Добро впечатление правят всички анализи, представящи международните класификатори и характеристиките на Световната здравна организация по проблемите на аутистичния спектър.

Във Трета глава „МЕТОДОЛОГИЯ“ са описани целите, изследователските въпроси, дизайна и процедурите на изследването. Докторантът показва много добри умения за планиране, организиране и провеждане на експериментално изследване. Бих препоръчала в тази част да се представят обобщено и статистическите методи и програмата, с която са обработени данните.

В Четвърта глава на дисертацията – ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ЧАСТ - се представят количествената и качествена обработка на данните, статистическата обработка, анализите на резултатите, изводите и препоръки от двете експериментални изследвания. В тези части на дисертационния труд Александрос Проедру показва добри умения за представяне на резултатите и последователното им интерпретиране. Добро впечатление прави и фактът, че в началото на тази част се предоставят както изследователските въпроси, така и хипотезите, произтичащи от тях. Използваните въпросници и скали са описани сравнително подробно, но все пак препоръката ми е да бъдат добавени в пълния си обем в приложения в края на дисертацията.

Интерпретацията на тези резултати включва редица статистически методи, което дава яснота относно възможностите, предоставени от изследователските инструменти, използвани в дисертацията.

Дискусията в дисертацията е много добре представена като са включени редица съвременни изследвания и сравнения между установените данни в дисертацията и наличните в световните бази данни констатации. Изводите и препоръките, направени в края на дисертацията, отразяват напълно изложеното в предходните раздели на този труд.

Заклучението, представянето на ограниченията и препратките към бъдещите изследвания са задълбочени и целенасочени.

4. Теоретични и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Този дисертационен труд допринася чрез представянето на старателен подбор на литературата относно ефектите от уроците и интервенциите за онлайн обучение, както и самоефективността на използването на компютър от учители, за обучението и развитието на деца с РАС. Особено приносно е и въведената гръцка версия на въпросника AFEQ, която показва добри психометрични свойства и може да бъде разгледана в бъдещи изследвания за стандартизиране и използване.

Силна страна на дисертационния труд са и приносите, насочени към практиката и препоръките относно онлайн обучението, нагласите и способностите на учителите и нагласите на родителите към образователните приложения за децата с РАС.

5. Автореферат

Авторефератът отразява цялостно съдържанието на дисертационния труд и отговаря на изискванията. Препоръчвам цитираните автори да се представят коректно в края на автореферата чрез списък с научната литература. Публикациите, които са във връзка с дисертацията, е необходимо също да се отбележат в автореферата.

6. Публикации

По темата на дисертационния труд докторантът представя необходимия списък от публикации, който отговаря на изискуемия минимум.

7. Бележки, препоръки и въпроси

Относно препоръките към докторанта – те бяха посочени в хода на изложението. Нямам въпроси, тъй като намирам изложението за достатъчно обосновано и подкрепено с доказателства и изследователски аргументи.

8. Заключение

Докторантът показва много добра теоретична подготовка и умения за организиране и провеждане на научно изследване. Задълбочената обработка на получените данни е основа за извеждане на аргументирани анализи и изводи, които имат приноси както в теоретичен, така и в практико-приложен план.

Представеният дисертационен труд следва да бъде оценен по достойнство като **давам положителна оценка и предлагам на уважаемото Научно жури на Александрос Проедру да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“.**

06.2024

Рецензент:

/доц. д-р Катерина Щерева/